

Rusya'nın İstikrar Dayatmasının Politikası Aşırı Gücün Hasadı

Pozisyon Değerlendirmesi
Eylül 2017

Jusoor Araştırma Merkezi
Araştırmalar Birimi

جسور للدراسات
JUSOOR for STUDIES

Jusoor Araştırma Merkezi Ortadoğu bölgesinde, ze-likle Suriye ile bağlantılı meselelerde, siyasi toplumsal ekonomi ve kanuni alanlarında çalışmalar bilgiler ve araştırmalar yayınlayan, devletin çeşitli uzmanlık alanlarından karar sahiplerine, yetkililere, kalkınma alanında çalışanlara bölge meseleleri ile ilgili dengeli kararlar almalarında onlara gerçekçi ve net verilere dayanan raporlar sunan bağımsız uzman kurumdur.

yayın hakları Jusoor Araştırma Merkezine aittir © 2017

TURKEY - Gaziantep

info@jusoor.co
www.jusoor.co

İçerikler

Önsöz.....	3
Rus Müdahalesi Nasıl Geliştirildi?	4
Rusların Aktörlerle Davranışı.....	5
Bölgesel Düşmanlar	5
Yerel Düşmanlar.....	5
Destekleyen Aktörler.....	7
Rusya Suriye'de ne istiyor?.....	8
Suriye'de Rus Rolünün Geleceği	10

Önsöz

Rusya'nın Suriye'ye müdahale kararı, stratejik bir karardır ve Rusya'nın dünya güçleri arasında rolünün göz ardı edilemeyecek bir güç olduğunu imajını tespit etmeye çalışmaktadır, dolayısıyla Rusya'nın Suriye'deki projesi Suriye rejiminin o dönemde düşmeye çok yakın olması neticesinde hezimete uğraması ihtimaline izin verilmedi, ancak aynı zamanda projesinin Suriye genelinde zafere ulaşmayacağını da bilincinde olduğu aşıkardır, çünkü yarım zafer elde etmesine razı gelmiş ve ona göre adımlar atmaya zorlanmış ve Suriye sahasında yerel ve yabancı bütün etkin güçlerle ilişkiler kurmaya başlamıştır ve savaşta ilişkilerini sadece rejim ve İran ile kısıtlamıştır.

Suriye müdahalesi 2015 tarihi itibariyle başlamış ve giderek Suriye'de en önemli rol sahibi olmuş ve İran tarafını, rejimi destekleyen kamp denklemi arasından belli bir ölçüde dışlamıştır ve daha sonra rejime karşı olan yerel ve bölgesel ve hatta guruplar düzeyindeki muhalifleri saf dışı etmiştir, bunun yanında etkin muhaliflere ilişkiler kurmuştur, dolayısıyla Suriye rejimini yeni oluşumlara karşı uzun bir çalışma yaparak Rusya'nın istediği siyasi çözümlere uyum sağlayan bir duruma getirmiş ve şekillendirmiştir, çünkü rejimin kontrol ettiği bölgelerde toplumsal ve siyasi değişikliği dayatmış ve Rusya'nın bölgede olduğunu yeniden zihinlere hatırlatmıştır!.

Rusya'nın ilk müdahalesinden bu yana Suriye denklemini parçalamakta maharet göstermiş ve yeniden parçaları toparlayıp bir tablo yapmıştır, nitekim Rusya'nın orantısız güç kullanması ve ilk müdahalesi esnasında tamamlanmış bir siyasi görüşün parçası olduğu aşıkardır ayrıca rejimin ve destekçisi İran'ın 4 yılda başarısız oldukları eksik noktaları tamamlamış ve başarılı duruma getirmiştir.

Bu rapor Rusya'nın Suriye'deki stratejisini ve uygulamalarını şüana kadar tanımlamaya çalışıyor ve Rusya'nın Suriye'deki genel görüşüne ve geleceğine ve rolüne açıklık getirmeye çalışmaktadır.

Rus Müdahalesi Nasıl Geliştirildi?

Suriye’de askeri müdahale Eylül 2015’te başladı ve aynı yılın Ekim ayı boyunca Suriye’de gerçekleşen Rus hava saldırıları, savaşın gidişatını değiştirmek konusunda etkili oldu ve Suriye rejimi ordusu ve İran güçleri ve ona ba lı yabancı milisler ile bu savaşlarda sonuç veremezken birçok savaşları sonuçlandırdı. Bu durum, Suriye rejiminin başkanını Rusya’nın 21 Ekim’de yapt ı askeri müdahalesi sonucunda yerdeki¹ savaşlara etkin ve kararlı olması nedeniyle Rus başkanına teşekkür etmesine yol açtı.

Aynı yılın Kasım ayı sonunda ve Aralık ayı başında, Suriye krizinin raporları, Rusya’nın çok geli mi  T-90 tanklarının desteklediği kara birlikleri aracılığıyla ülkeye girdiğini gösteriyor.

Ocak 2016’da, Suriye rejim güçleri ve rejim yanlısı milisler, Rus² hava kuvvetlerinin desteğiyle Lazkiye yakınlarındaki stratejik alanları yeniden kontrol etti.

14 Mart 2016’da Rusya devlet Başkanı Vladimir Putin, çok sayıda Rus birliğinin Suriye’den³ çekildiğini açıkladı, ancak bu açıklama yerde yansımadı, dolayısıyla Rus kuvvetleri yoğun bir şekilde sava larını devam ettirdi ve Rus bombardımanları 2016 yılında Halep sava ına son verip silahlı muhalifler  ehrin doğu kısmını dört yıl kontrol etmesinden sonra çıkmasına neden oldu.

Ruslar askeri açıdan  imdi Palmira,  ayrat ve Hama havalimanlarında bulunmaktadır ve tahmini olarak Suriye’de bulunan Rus askeri sayısı yaklaşık 4500 askerdir, ilaveten Halep’te bir askeri polis taburunda yaklaşık 1600 unsur bulunmaktadır.

Ayrıca Rusya’nın Suriye’de iki büyük askeri  ss  var, birincisi Tartus deniz  ss , bu üste 11 savaş gemisi ve S-300 hava savunma füzeleri bulunmaktadır. İkincisi, Sukhoi uçaklarını içeren Lazkiye’deki Hmeymim hava  ss .

¹ Russia's military action in Syria – timeline, The Guardian, 14/3/2016:

<https://goo.gl/BXrtsC>

² Pro-Assad troops retake territory near Latakia stronghold, The Guardian, 25/1/2016:

<https://goo.gl/d7yYcq>

³ Putin says Russians to start withdrawing from Syria, as peace talks resume, Reuters, 14/3/2016: <https://goo.gl/iK2ncF>

Rusların Aktörlerle Davranışı

Rusya, Suriye meselesine girdiği andan itibaren ana bir faktör olarak düşmanlarına, uluslararası, bölgesel ve yerel aktörlere özel yaklaşımını teşkil etmemeye çalıştı ve sonunda tüm tarafları etkisiz hale getirmeyi ve bir garantör olarak Rus tarafını kabul etmeye zorladı, anlaşmalarda bile kendisi ana bir taraftır!

Rusya, yerel tarafların beklentilerini ve siyasi taleplerini sınırlarını azaltmak için aşırı ateş gücü ile baskı yapmak için çalıştı, sonra Rus seçeneklerinin çatısı altında onların varlıklarını koruyacak bir şekilde kucaklama ve uzlaşma politikasına döndü.

Bölgesel Düşmanlar

Rus-Türk ilişkisi, Rus politikasının bölgesel aktörlerle muamelesinde bir örnek olarak öne çıkılmıştır, dolayısıyla Rusya, Türkiye ile olumlu bir ilişki kurmuştur ve 2015 yılın sonunda Rus uçağını düşükten sonra iki taraf arasında çok gerginleşen ilişki 2016 yılı sonunda dosyada yakın bir ortaklığa dönüştü ve İki ülke, savaşçıları Halep'ten tahliye etme dosyalarında görüş birliğine vardı, ayrıca Fırat Kalkanı ve İdlip bölgelerinde ve Astana sürecinde de görüş birliğine vardı.

Rusya Suudi Arabistan, Katar ve Ürdün'le sıcak bir yaklaşım da yarattı, bunlar Türkiye ile birlikte Suriye genelindeki silahlı muhalif gruplarının ana sponsorlarıdır.

Rusya'nın Ortadoğu'da bölgedeki Rus algılamasını bağlı yeni bir kamp kurmaya çalıştığı kadar Mısır ile Esad rejimi arasında ittifak kurmayı görölmemektedir ve Rusya, bu kamptaki müttefikleri arasında anlaşmazlıklar olmasını da engellemektedir, çünkü Rusya tüm ipleri tutup kontrol edebilmek için bu anlaşmazlıklar olmasını tercih etmiştir

Yerel Düşmanlar

Rusya Suriye'deki çatışma bölgelerini çatışmasız hala getirmek için büyük çaba gösterdi ve sahada istikrar sağladı ve bu istikrarı uluslararası ve bölge ülkeleri ve çatışan yerel güçler ve destekçileri tarafından kabul edilir bir şekilde yasal hala getirdi.

Rusya rejim düşmanları ile ilişkiler kurmayı başardı ve aynı zamanda rejim düşmanları Rusya'ya düşman oldukları aşıkardır, ancak Rusya bu düşmanlarla dost olmayı başardı ve onlarla ilişkilerini kademeli olarak geliştirdi ve bir kısmını müttefike dönüştürdü, değerlerinde etkisiz bıraktı.

2016 yılının son çeyreğinde Rusya Suriye dahilinde muhalifler nazarında yeniden konum kazandı ve aracı ve garantör olmayı başardı ve muhalefet ile halk tabanı Rusya'nın garantörlüğü olmadan hiçbir ittifakı kabul etmediği derecesine ulaşmıştı ve Rusya askeri polisinin olduğu yerde ahaliye güven şuuru vermeye yeterli bir sebep olmuştur, tam İran ve kendine bağlı olan yabancı milislerinin aksine, Rusya'nın Suriye krizine yumuşak yaklaşımı ilki Suriye'ye müdahale ettiğinde verdiği siyasi ve askeri ve medyatik imaj bütün muhalif gurupları terör vasfı veren bir tavır sergilemişti, ancak zaman geçtikçe bu gurupları yeni hanelere ayırıp 2015 - 2016 yılında kesin terör gördüğü gruplarla direkt Rusya ile ittifak ortağı olduğunu görmekteyiz, dolayısıyla Rusya Esad rejimine baskı yaparak bu guruplara verdiği vasfı ve hanelere ayırdığı gurupları ve verdiği şekli kabul ettirmiştir .

Rusya'nın askeri muhalif güçleriyle iyi ilişkiler kurmasının yanında ve SDG'nin ve PYD'nin ABD ile güçlü ilişkileri olmasına ve Türkiye ile çok kötü ilişkilerine rağmen, Rusya bu güçlerle iyi ilişkiler kurmuştur, dolayısıyla PYD özerk yönetimine Moskova Şubat 2016⁴ tarihinde temsilcilik açmıştır ve Moskova 15 Şubat 2017 tarihinde (Ortadoğu nüfuz alanı paylaşımı,,,,, ve řu andaki muhtemel engeller adı altında) enternasyonal Kürt kongresine ev sahipliği yapmış ve Suriye, Irak, Türkiye ve İran'dan Kürt temsilcileri katılmıştır ve bu kongre temsilciler açısından ve Suriye'nin krizini uluslararası ve bölgesel boyut alması açısından ve çözüm arayışı içinde olmaları açısından kongre bir önem taşımıştır, ayrıca Moskova'da bu düzeyde ilk Kürt topluluğu olmuş ve Kürtler bu çözümden kendilerine pay çıkartmaya çalışmışlardır .

Buna karşın, dış siyasi muhalefet, ulusal koalisyon ve yüksek müzakere konseyi temsilcisi Rusya ile siyasi esneklikle çalışmayı reddetti ve hiç bitmek bilmeyen Rus varlığını bir “işgal” olarak bugüne kadar ısrar etmiştir ve onunla olan herhangi bir anlayış, Suriye'nin geleceğinde Esad'ın varlığı için bir yer olmadığını Rus bir onayı gerektirir. Muhalefet, Rusya'nın Esad'ın kalmasını isteğini sanıyorlar ve bu nedenle askeri olarak Suriye'ye geldiğini düşünüyorlar.

Ayrıca siyasi muhalefet şahsiyetlerinin tavırları Rusya'nın mevcudiyetinden yola çıktıkları ve muhalefetin halk tabanı oluşturmaya yönelik arzularından kaynaklandığını ve yüksek tavanlı eski siyasi

⁴ Suriye'deki özerk yönetim: Moskova'da bir temsilcilik açıyor, El-Hayat gazetesi, 07/02/2016: <https://goo.gl/zUx2S9>

tavırlarından geriye dönüş yapmakta zorlandıkları ve geriye dönüş yapınamadıklarını düşünölmektedir.

Rusya, siyasi muhalefet kurumlarıyla fazla esneklik göstermiyor, çünkü Rus tarafının tavizler elde etmeyi başaran yerde hiçbir etkisi olmamış ve herhangi bir bölgesel aktörün yaşamsal çıkarlarına etkin biçimde temsil etmeyen zayıf kurumlar olarak görüyor.

Rusya, Esad'ın geleceği hakkında diyalog için bir ön koşul olarak konuşmayı da reddediyor, çünkü muhalefet (ve hatta dış destekçileri) onu askeri ve siyasi olarak devirmek için başarısız oldu ve bundan sonra devrilmesi destekleyenlerine empoze edilemez ve Esad'ın geleceği Suriye devletinin entegre bir vizyonuna göre Rus tanımasına bırakılmalı ve bu konuda Moskova ile anlaşmaya varmak isteyen uluslararası, bölgesel ve yerel aktörler arasında Rusya ile uyum sağlayabilir.

Öte yandan Rusya, siyasi muhalif gruplara açıklık gösterdi, bundan aralarında Suriye'nin geleceğinde Esad'ın kalacağını imkânsız görenler de dahil olmak üzere, Tayyar El Gad gibi ve bu grupların Rus varlığıyla gerçekçi bir şekilde ilgilenme kabiliyetini ve Suriye devletini koruma arzusu gösterdikten sonra Rusya açıklık gösterdi.

Destekleyen Aktörler

İç ve dış düşmanlar ile özel yaklaşımın yanında, Rusya desteklediği rejimin iç evini yeniden düzenlemeye başladı ve rejimi diğer taraflarla olan uzlaşmalarını kabul etmeye zorladı ve rejimin ordusunda ve silahlı gruplarda yapısal değişiklikler uygulanmasını dayattı.

Rusya'nın rejim kampına yönelik politikası, rejim başkanın görüntüsünü yeniden şekillendirerek ve mutlak bağımlılığını ve elinde kalan yetkilerin sonu ermesi vurgulanarak uygulandı. 8 Haziran 2016'da Rusya savunma bakanı Beşar Esad ile Suriye'de bir araya geldiğinde çekilen video kaydı bu konuların en belirginlerinden biriydi, dolayısıyla Beşar Esad'ı Rus savunma bakanını gördüğünde kendisini şaşkın bir halde göstermek için ve yönettiği ülkede veya en azından görüşme olduğu bölümlerde kiminle görüşeceğini bilmemiş gibi göstermek için resmi Rus medyası, kasıtlı olarak video ve ses kayıtlarını yayınladı. Ayrıca Ruslar, Beşar Esad'ı Halep şehrin düşüşünden sonra bir zafer konuşması yapmasını da engelledi, bu durum Rusların üstün bir tarafı olduğunun ve muhaliflere bir zafer kazanmasını istemediklerinin açık bir göstergesidir.

Esad'dan egemenliği geri çekme konusundaki bu açık açıklamadan önce Beşar Esad'ın Moskova'ya ziyareti edip bu ziyaret 20/10/2015 tarihinde

açıklandı, kendisi tek başına heyet olmadan gitti, Rusya devlet başkanı ile yaptığı görüşmede devlet başkanları veya hatta büyük şahsiyetlere tahsis edilen tüm protokoller çekildi.

Rejimin başkanıyla olduğu gibi, Rus subayları çeşitli güvenlik birimleri başkanlarıyla muamele etmesini devraldı, Rus direktiflerinde onlara mutlak bağlılık dayattılar.

Ruslar, halk arasında bir istikrar duygusu yaymamaya çalıştı ve rejimin tüm kontrol bölgelerindeki güvenlik noktalarını kaldırmaya çalıştı, bu kontrol noktaları tüm bölgelerde büyük bir şekilde yayılmıştı, ayrıca milisler de rejimin kontrol bölgelerinden kayboldu ve geride kalanların rolleri tarafsız edildi.

Siyasi tutuklamaların sayısı büyük bir şekilde düştü, ayrıca sivil toplum kuruluşların siyasete etkisi sınırlı olmasına rağmen ruhsatları için açıklık getirildi, 2017 yılının ikinci yarısında, siyasi güvenlik ve devlet güvenlik şubeleri, farklı rejim kontrol bölgelerinde bilinen muhalifleri ve aktivistleri Rusya'ya baskısıyla dostça buluşturmaya çalıştı bu durum 2001-2002 yılları arasındaki bu birimlerin davranışlarına benzer bir şekilde, siyasi muhalefet çalışmaları aktif etmek için çağırdı.

Bu hareketler, eski rejimin yetkilerinin sona ermesinin ardından yeni bir rejim şekli üretme veya daha farklı bir şekle sahip yeni bir rejimi üretilip bir değişiklik gerçekten olmuş toplumun daha geniş kesimlerine bir izlenim bırakmış ve tekrar bir harekete geçip bunu değiştirilmesinin hiçbir anlamı yokmuş gibi Rusya'nın arzusunu göstermiştir, böylece Ruslar rejim yanlısı ortamından kendisine daha çeşitli ve istikrarlı ve sadık bir ortam denklemini sağlar

Rusya Suriye'de ne istiyor?

Rusya bugün yeryüzünde en etkili bir ülkedir ve oradaki savaşın gidişatında büyük bir değişiklik yapmayı başardı ve şimdiye kadar seçeneklerini dayatmayı başardı.

Görünen düzeyde herhangi bir taraf Rusya'yı Suriye dosyasından saf dışı bırakma arzuları gerçekleştirilmesi görünmüyor, yani orada uzun vadede etkili kalmaya devam edeceği anlamına geliyor. Ayrıca mevcut ABD yönetimi Moskova ile karşı karşıya gelmek istemiyor, aksine, Suriye'de olumlu bir ilişki ve ortak çalışma yapmak istedikleri görünüyor.

Siyasi veriler, Rusya Esad'ı bir kişi olarak tutmadığını gösteriyor, Rus yetkililer kapalı toplantılarda Rus hedefi olarak Esad ile çalışmayı

reddetmekte ısrar ettiler ve Moskova'nın önceliklerinde böyle bir konum alması kişi olarak ehemmiyeti daha az olduğunu belirttiler, ancak karşi tarafta Rusya, uzun vadede Suriye'de kendi çıkarlarını korumak için şam'da güçlü bir rejimi tutmayı devam ediyor.

Rusya, Suriye devletinin korunmasıyla ilgili, daha büyük sayıda aktörün katılımını ve bunların aralarında devletin şeklini değiştirmek istemeyenler ve Esad'a karşi olanları da içermektedir ve siyasi çözümü reddeden aktörleri galip gelmeyen melez bir rejimde tarafsız etmeyi gerektirdiğini kabul etmektedir.

Rusya, İran'ın Suriye'deki nüfuzunu azaltmak ve İran'ın gücünü İran coğrafyasına geri döndürmek istiyor ve bunun için ABD ile işbirliği yapacak, fakat bu, ABD tarafında açık bir planın varlığıyla bağlantılı olarak bölgesel bir güç bırakıp dişleri olmadan yeni İran rolünün tekrar yapılandırılmasında Rusya önemli bir rol alabilir, dolayısıyla Rusya, İran'ın bölgedeki nüfuzunu kaybetmesiyle İran'daki nüfuzunu kaybetmek istemiyor çünkü İran bölgesel bir ülke olarak güçlü ve etkilidir ve Rusya tarafından kullanılabilir.

İran rolünün azaltılması zorunlu olarak Hizbullah'ın Lübnan'da ve bölgede siyasi ve askeri boyutunun azaltılması anlamına geliyor ve gerektiğinden fazla ideoloji ve bazen dogmatik ve başka zamanlarda anlaşılmaz bir şekilde pragmatik olarak görüyor. Ayrıca Rusya, Lübnan ile ilgili yüzünde her barut fıçısı patlamaması için Lübnan alanını kontrol etmek istiyor, Rusya aslında küçük Suriye'yi yönetiyordu. Çünkü bölgenin istikrarı, yeni örneğin başarısı için temel bir gerekliliktir, bu mesele zorluklarla karşi karşiya olmuş ve başka zorluklara gerek duymayan bir meseledir.

Rusya'nın Suriye krizindeki konumu başından beri okunduğunda ve Rusya'nın savaşa katılma kararını vermesine neden olan sebep, Rus konumunda önemli bir stratejik faktörünü öne çıkarmış olmasıdır, bu "stratejik durgunluğu" kırmaktır ve seçkin Rusların gördüğü gibi bu durum Rusya'nın küresel ve bölgesel konularda batının egemenliğine bağlı olması nedenidir ve Rusya'nın egemenlik gücünü yerel, bölgesel ve uluslararası alanda daraltmaya ve kısıtlamaya neden olan bir durumdur.

Bu nedenle Rusya'nın Suriye krizine askeri müdahale kararı da dahil olmak üzere Rusya'nın tavrındaki stratejik niyeti, bu durgunluğu kırmaktır, dolayısıyla Rus kararın merkezinde iki seçeneği vardı, bunlardan hiçbirisi kolay görünmüyordu, Rusya, Afganistan'daki Rus siyasi akında olan tüm kötü hatıralarıyla Suriye krizinde temel ve önemli bir oyuncu olmak için

Rusya'ya müdahale fırsatı sağlayıp ya askeri müdahale edip Suriye bataklığına girer yada uzaktan güvenli gibi görünen bir seçenekte savaşa girmeden siyasi ve ekonomik desteğini korumak, bu řu anda Rusya'yı korumuş olsa da Ortadoğu'daki en belirgin krizin ana oyuncusu olarak tekrarlanamayacağı bir fırsat vermiyor ve bölgeyi ve uluslararası nüfuzu aynı anda çizmek için gerçek bir kapı olabilir ve bu Rusya'nın tam siyasi ve askeri iradesinin Suriye'ye askeri müdahale etmesine neden olan da buydu.

Rusya, stratejik hedefini gerçekleştirmek için savaşa girdi ve elde etmek için birkaç hedefi vardır, en önemlisi Suriye'nin birleşik ve laik devlet olarak korunması ve Suriye rejimini devrilmesinden korumak ve Rusya'nın savaş alanındaki Rus askeri yeteneklerini sergileyerek ABD liderliğindeki güvenlik şemsiyesini kırma becerisini göstermek, bu da Rusya'nın en gelişmiş Rus silahlarından bazılarını kullanmasına neden oldu, dolayısıyla başkan Vladimir Putin, Suriye'ye müdahale ederek dünyaya bir mesaj gönderdiğinde Rusya'nın hala uluslararası sahnede önemli bir g olduğunu göstermiş oldu, özellikle Saddam Hüseyin ve Muammer Kaddafi gibi müttefikleri devirdikten sonra, ayrıca Suriye'deki Rus operasyonları ve uçak, füze ve askeri sistemlerden oluşan silahları inceleme ederek Rus askeri imalatının propagandasıdır.

Suriye'ye Rus askeri müdahalesi Başkan Putin'in Rusya'da popülaritesini yükseltti, dolayısıyla Rusya, Ukrayna'dan Kırım'ı aldıktan sonra ekonomik yaptırımların uygulanması durumunda ve petrol fiyatların düşüşü milyolarca Rus vatandaşının fakir sınıfına girmesine neden oldu ve Suriye'deki operasyonlar vatandaşları i durumdan işgal etmek ve ulusal gurur duygusunun düzeyini yükseltmek için geldi.

Suriye'de Rus Rolünün Geleceği

Rusya, askeri müdahalesinde ve aynı zamanda yerde olan gücü tanımakla berkite Suriye rejiminin düşmesini engelledi.

Rusya, İki önemli rolü elde etmek için Suriye'deki varlığına uzun bir süre devam edeceği düşünülüyor, bu rollerin birincisi siyasi ve diğeri demografik. Birinci rol, büyük g olarak sıcak sulara ulaşmak için çıkarlarını koruyor olması, bu yaşamaya bağlı coğrafi bölgenin korunmasını sağlamakla temsil eder, buna "dayanıklı Suriye " deniyor, yada "küçük Suriye" adlandırılabilir, Rusya'nın Ortodoks Hristiyan bir g olarak demografik rolü Osmanlı İmparatorluğu'ndan bu yana bölgede

dini ağırlığına sahip olma hayalini gerçekleştirmeye çalışıyor, bunu da kültürel, sosyal ve ekonomik olarak seçkin bir azınlık devletinin kurulmasıyla ve birlikte yaşama örneğini temsil etmektedir.

Rusya destekli gerilimi azaltma bölgeleri, bileşenler arasında bir ayırım biçimini ve bölgeler arasında sınırların kurulması temsil etmektedir, böylece federal bir çözüme ve bölgeler birbiriyle çatışmasına yolu açılıyor, ama Rusya'nın uzun vadeli askeri varlığı bu çatışmalarını önleyebilir.

جسور للدراسات
JUSOOR for STUDIES

Kavalik Mah. Fevzi Çakmak CD.
Sevil Apt. N11 D8, 27060
Gaziantep - Turkey
+90 537 558 5821

info@jusoor.co

www.jusoor.co

[@jusoorstudies](https://www.instagram.com/jusoorstudies)